

لە چلەو كۆستى بىرى كوردايەتى (دكتور ئىحسان فوناد) دا

حەمەسەئەيد حەمەكەرىم جاف

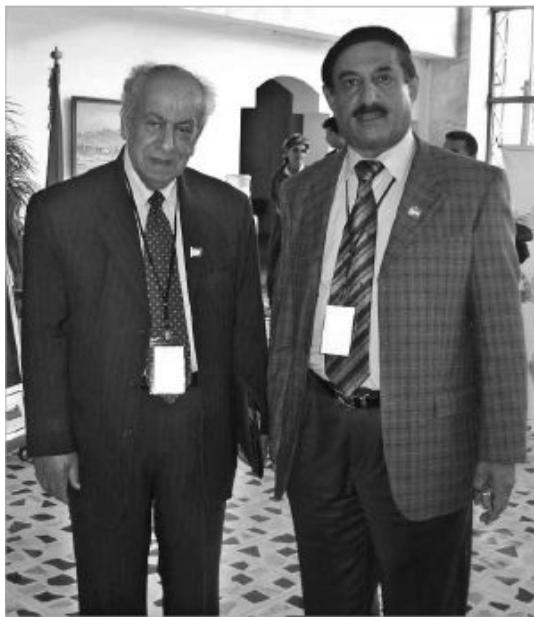
كئ بئ بەرگەي
هەوالىكى جەرگ بېرى
گەورە بگريئ
بۇ مردنى ئىحسانىكى ئا ئەم كوردە
ئا ئەم گەلە.... خۇي راگرئ
لە بەردەمى ئەم خەمەدا
ئەم كۆستەدا
ئارام بگريئ
ئەي مامۆستا خەم خۆرەكە
ژيان، خەم و مردنىشت
لە بەردەمى خەلكەكەدا
موبارەكە
چونكە هەر خۆت
خەمى هەموو نەتەوەكەت
لەسەر شانت تەنھا
بەخۆت هەلگرتبوو
بئ هەلكيشان
بئ لاف و گەزاف
تەنھا خۆت بووى
وەكو سەربازىكى ونبوو
بىرو بزافى كوردايەتت
كرە نامانج
كرە پئ پەو
كۆلت نەدا هەتا مردىت.

حەمەسەئەيد - سلیمانى

2008/6/20

*نازانم لەكوئو دەستپېكەم؟ بەچى دەستپېكەم؟ لە چلەي ماتەمىنى كەلەپياوئىكى، پووناكبيرئىكى، خاوەن بىرى كوردايەتتىي پاكوخاويندا، لە چلەي مامۆستايەكى، دلسۆزىكى بئوينەي پىگاو ئامانجى پىرۆزى سەربەخۆيى كوردستاندا بە چى دەستپېكەم؟ بەبىرى پىرۆزى كوردايەتت، بە دلسۆزىت بۇ كورد

و كوردستان، به هموو سيفاته جوانهكانى ژيانى برادرهتاي و دوستايهتاي و كوردايهتاي... نازانم لهگه‌ل رۆحه پهوان و پاك و بيگه‌رده‌كه‌تدا بگه‌ومه گه‌توگۆو بگه‌پيمه‌وه بۆ سالانى سه‌ره‌تاي هه‌فتاكانى سه‌ده‌ى رابردوو بۆ سه‌ره‌تاي به‌يهك ئاشنا بوونمان، ئه‌و كاته‌ى كه به جۆش و خرۆشه‌وه، به گيانىكى له خۆبوردوو، به هيمه‌تيكى پيشمه‌رگه ئاساوه وانهى بيري كوردايهتاي فير نه‌كردين، هه‌موو خه‌مت ئه‌وه‌بوو، كه ئيمه‌ى گه‌نج و لاوى ئه‌و كاته بيري پيروزي نه‌ته‌وايه‌تى و كوردايه‌تى په‌سه‌ن به‌ره‌و ئامانجى پيروزي سه‌ربه‌خويى كوردستان بگه‌ينه ئامانج و سه‌رى پمى تيكۆشانمان، يان به وه‌ده‌ست پينكه‌م كه‌له دوواى نسكۆى شوپشى ئه‌يلول و هاتنه‌وه‌مان ئيمه‌ت به دلشكاوى و كۆست كه‌وتوووه بينى و هه‌موو خه‌مى دنياى هه‌لگرتبوو، دلخۆشيت ئه‌داينه‌وه‌مو، پشته سورت نه‌كردين، كه ره‌نگه بۆ ماوه‌يه‌ك سه‌ر ده‌ره‌يتانمان زه‌حمه‌ت بئ، به‌لام بيري پيروزي كوردايه‌تى و نه‌ته‌وايه‌تى هه‌رگيز نافه‌وتى و له‌ژير سايه‌ى زولم و زۆرو چه‌وسانه‌وه‌دا هه‌رده‌م به‌هيزترو به‌تين و گوپتر ئه‌بئ. سه‌برتاي بئ، هيشتا دنيا زورى به‌به‌ره‌وه ماوه.

حه‌مه‌سه‌عيد حه‌مه‌گه‌ريم - د. تيكۆشان فوناز

*به‌ئ، وا به‌سه‌ره‌تاي به‌يهك ئاشنا بوونمان ده‌ستپينته‌كه‌م و له‌م چله‌ى ماته‌مينيه‌ى تۆى مامۆستاو رابه‌ماندا ئه‌لئيم، سه‌ره‌تاي به‌يهك ئاشنا بوونمان سه‌ره‌تاي له‌يهك ئاشكرا بوونى بيري نه‌ته‌وه‌يى و كوردايه‌تى هه‌ردووكان بوو لاي يه‌كترى، سه‌ره‌تايه‌كى پيروزي، بووه به‌رده‌وامى و دوستايه‌تى و برايه‌تايه‌كى پته‌وى وا، كه ته‌نها كۆچى بيواده توانى به‌ جه‌سته ليكمان جيا بگاته‌وه. له ماوه‌ى ئه‌م (38) ساله‌ى برايه‌تاياندا پۆژ به پۆژ زياتر ليك نزيك ئه‌بووينه‌وه‌مو زياتر ئالوده‌و عه‌شقى هه‌لسوكه‌وت و بيروپاي يه‌كتر ئه‌بووين، كه هه‌مووى له چوارچيوه‌ى بيري پيروزي نه‌ته‌وايه‌تى و كوردايه‌تى و سه‌ربه‌خويى كوردو كوردستاندا خۆى ئه‌نوان، كه له راستيدا مامۆستاى نهمر ئاگر خۆشكه‌رو داگيرسيينه‌رى گپوتيني بوو، له‌گه‌ل زۆر هاوپي و دوست و هاوبيري تريشدا بيكه‌وه‌ى گريداين، هه‌لسوپينه‌رى دنياى دوستايه‌تى زۆرمان بوو، له خۆشى و ناخۆشيدا هاوبه‌شمان بوو، به ته‌نگ گه‌وره‌و بچوكى رووداوى ژيانمانه‌وه بوو، كاتيگ به ليپوردنه‌كه‌ى سالى (1982) له به‌نديخانه رزگارم بوو، له شاره‌زور به‌سه‌رى كردينه‌وه‌مو، هه‌ر له‌گه‌ل بينيمى، من له‌شولار لاوازو تيكشكاو و داهيزراو، وتى: (زۆرم هه‌زكرد ئاوا بينيمى، ئه‌مه‌يه رينگاي كوردايه‌تى، ئه‌مه‌يه رينگاي تيكۆشان له پيناوى رزگارى و سه‌ربه‌خويى كوردو كوردستاندا، ئافه‌رم تۆ سه‌فه‌رى خۆنت كرد، بزانيه كه‌ى سه‌ره‌ى ئيمه‌يش دئ)، ئينجا لئى پرسيم، شاره‌زورى (هه‌موو جارئ كه ببويستايه به‌ كوله‌وه بانگم بكا يا پرسيارىكى جيديم

لى بكا ئەيفەرمو (شارەزورى) ئەرىخ نە پووخاوى؟ ماوى، مەبەستى لە ماوى ئەو بوو كە لە پىزى تىكۆشان و كوردايەتيدا ماوى... وتم: مامۆستا گيان ھاتنت بۇ شارەزور، ھەر وەكو جاران گرو تىنى بىرى تازە كرمەو، تۆ خۆشېى بىرمان، تىكۆشانمان نامردنە.

*بەراستى خوالخۆشېو ھەر واىكرد بىرو تىكۆشانى بۇ پىگا و ئامانجى پىرۆزى كوردايەتى نامردن بوو ئەو بوو لە سەرەتاي سالى (1959)ى سەدەى رابردودا دامەزىنەرى (كاژىك) بوو، لەم سالانەى دوايشدا بوو لە تەك كۆمەلى ھاوبىرو دلسۆزى پىگاي كوردايەتيدا (كۆرى سەربەخۆى كوردستانى) دامەزاندو بوو پىنىشاندەرو بزوينەرى ئەو كۆرەو ھەولى باشى بۇ دامەزاندن و گەشەسەندنى داو خەمى شەو و پۆز و ھەمىشەى بوو. ئەم پىاو مەزەنە لاف و گەزافى نەبوو، ھىمەن و لەسەر خۆ بوو، ھەلچوون و خۆ ھەلگىشانى نەبوو، نەرم و نىان، ژىرو خاومەن بىرو تەكبىر كارەكانى خۆى ئەنجام ئەدا، دلسۆزى ھاوپىيەتى، كەسايەتى، دۆستايەتى و كوردايەتى بوو. ئاشوبگىرى و نالەبارى و بىن مروەتى لە بىرو ھۆشيا نەبوو، درىژدانپ، سوربوون لەسەر پاي خۆى ھەرگىز نەبوو، لە ھەموو بابەتلكدا قابىلى گىتوگۆو را گۆرپىنەو بوو، لە ھەموو مەسەلەيەكدا وىلى سەرچاوەى بپوا پىكراو بوو، بە دواى سەرچاوەيەكدا، كىتپىكدا زۆرى لا ئاسان بوو ولاتەو ولات شارەو شار لاي ئەم و ئەو بگەپى، لەتەك ھەموو بابەتلكدا، بىرىكدا، زانىارەكدا، گالتەو سوعبەت و وەك خۆى ئەيفەرمو (بەشپىرات) و (فىشقىياتى) خۆى ھەبوو. زۆرى ئەوى تا ھەموو سىفاتە جوان و پىرشنكارەكانى ژيانى ئەم ئەستىرە گەشەى دنياى بىرى كوردايەتى باس بگرى، زۆرى ئەوا تا كەلەپىاوىكى پىگاي ئامانجى پىرۆزى سەربەخۆى كوردو كوردستانى وەكو خوالخۆشېو بنىات ئەنرىتەو، كۆستى سەختەو بەرگەگرنتى پىاوى خۆى ئەوى.

*مامۆستا زۆر گەشېىن بوو كە بەم نىكانە ھىواو ئاوات و ئامانجى ئەم گەلە ستەمدىدەمان دىتە دى و سەربەخۆ ئەبىن، داخەكەم مەرگ مەوداي نەدا، ئەو لە ھەولابوو، لە تىكۆشانى بپوچاندا بوو، تەنانەت كۆرو كۆبوونەوئى ئاسايى و دانىشتنى برادەرايەتىشى تەرخان ئەكرد بۇ خزمەتى بىرو ئامانجەكانى، لەم دوا دوايەى تەمەنىدا شەوى ئەخستە سەر پۆز و بپوچان خەرىكى بەدەستەپىنانى سەرچاوەو لىكۆلىنەو بوو، ھەرگىز پازى نەبوو پىلى تۆ ھىلاكى، تۆ ئەبى ئىسراحت بەكى، ھەرگىز ناپرەحتى و ناساغى لەشى خۆى بۇ بەرانبەرى دەرنەئەخست، بە تەنھا پەناى بۇ حەب و دەرمانەكانى ئەبىرد، زۆر جار لە ئازارا لە بىدادى و ناپرەحتى نەخۆشيدا لە شەوا ھاوسەرە دلسۆزەكەى، كە تا مامۆستا لە دنيا دەرچوو قسورى لە خزمەتكردى نەكرد، (پەروىن) خانىشى ئاگادار نەئەكرد. *مامۆستا گيان، لە چلەى ماتەمىنى و كۆتەلى لە دنيا دەرچوندا تەنھا ئاواتمان ئەوئە ئاسودەبى، بىخەم بى، بىئازارى، ئىمەو ھەموو ھاوبىرانت ھەرگىز لە پىگا پىرۆزەكەى كوردايەتى و بەدەستەپىنانى سەربەخۆى كوردو كوردستاندا، كە لەسەرەتاي سالانى (1959) لەگەل كۆمەلى ھاوبىرى دلسۆزندا دامەزىنەرو ھەلسۆرپىنەرى بوويت، كەمتەرخەم نەبىن و ھەولى بەدىھاتنى ئاواتە پىرۆزەكەت كارى سەرەكى ژيانمان بىت.

*لە دنيا دەرچوونت، داخىكى سەختى نا بە سىنەمانەو بەرانبەر بەم كۆستە كەوتووەمان، بەم زىانە گەورەيەى پىگاي كوردايەتى و دۆستايەتى و براىەتى راستەقىنەى ئەم دنيا سەيرە بپوئەفایەدا سەرسام و بىدەسەلات و داماو، تەنھا لەبەردەم پەروەردگار ئەكۆرۆزىمەو كە جىكات بەھەشتى بەرىن بىت، پىشتەستورم كە بەھەشت تەنھا بۇ ئۆو ھاوشىوكانى ئۆوئە... گەر عەدالەتىش ھەبى، ئەوا حەق وایە پەروەردگار لەباتى ئەم خەسارە گەورەيە سەبوورى دلى كەس و كارو ئىمەى ھاوبىرانىشى بداتەو و ئامانجى زىندووى ئەوئە بىتەنى.